

MIŠLJENJE

Po Presudi broj: S1 3 U 032672 19 U od 05.11.2020. godine Suda Bosne i Hercegovine

**Sarajevo,
decembar, 2020. godine**

Broj: 02-26-3-029-23/17
Sarajevo, 22.12.2020. godine

Na osnovu člana 25. stav (1) tačka f) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), a po Presudi broj: S1 3 U 032672 19 U od 05.11.2020. godine Suda Bosne i Hercegovine, ul. Kraljice Jelene br. 88, 71 000 Sarajevo, Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine na 77. (sedamdesetsedmoj) sjednici održanoj dana 22.12.2020. godine, donijelo je

MIŠLJENJE

Konkurencijsko vijeće je rješavajući po Zahtjevu za pokretanje postupka brojem: UP 02-26-2-029-1/17 18.08.2017. godine podnesenog od strane Turističke zajednice Kantona Sarajevo ul. Branilaca Sarajeva br. 21., Sarajevo 71 000 (u daljem tekstu: Podnosilac zahtjeva) putem Omerović Elvedina, advokata iz Sarajeva, ul. Despićeva br. 1., 71 000 Sarajevo, protiv Skupštine Kantona Sarajevo, ul. Reisa Džemaludina Čauševića br. 1., 71 000 Sarajevo, radi utvrđivanja zabranjenog konkurencijskog djelovanja u smislu člana 4. tačke b) Zakona o konkurenciji, je dana 11.10.2017.godine donijelo Zaključak broj: UP 02-26-2-029-5/17, kojim je odbačen zahtjev podnosioca zbog stavne nenadležnosti. Protiv navedenog Zaključka Konkurencijskog vijeća, Turistička zajednica Kantona Sarajevo je podnijela tužbu Sudu Bosne i Hercegovine.

Sud Bosne i Hercegovine je rješavajući po predmetnoj tužbi donio presudu broj: S1 3 U 026742 17 U dana 12.02.2019.godine kojom je uvažio tužbu i navedeni Zaključak Konkurencijskog vijeća poništio i predmet vratio na ponovno odlučivanje.

Postupajući po naprijed navedenoj presudi Suda BiH, Konkurencijsko vijeće je donijelo Zaključak broj: UP 02-26-3-029-14/17 od 07.05.2019. godine. Podnosilac zahtjeva je protiv navedenog Zaključka podnio tužbu Sudu BiH. Sud BiH uvaživši tužbu, je dana 05.11.2020. godine donio Presudu broj: S1 3 U 032672 19 U, kojom je poništio Zaključak i predmet vratio na ponovno odlučivanje.

Pored ostalog u predmetnoj presudi je navedeno „Nadalje, odredbom člana 25. navedenog Zakona, propisana je nadležnost Konkurencijskog vijeća, da u vršenju svojih poslova, u skladu sa Zakonom o konkurenciji i drugim propisima, koji regulišu konkurencijsku politiku u Bosni i Hercegovini, propisuje i daje tumačenja opštih i posebnih definicija konkurencijskih pojmova, kao i obračunske metode za ključne konkurencijske pojmove, daje mišljenja i preporuke o bilo kojem aspektu konkurencije, po službenoj dužnosti ili na zahtjev državnog organa, privrednog subjekta ili društva. Konkurencijsko vijeće na nacрте i prijedloge zakona i drugih propisa iz oblasti koje imaju uticaja na tržišnu konkurenciju, koje su obavezni dostaviti predlagači, daje svoje mišljenje o njihovoj saglasnosti sa ovim zakonom (stav 1. tačka c) i f) i stav 2. navedene odredbe zakona) Pravilnim tumačenjem navede odredbe Konkurencijsko vijeće je dužno da propisuje i daje tumačenje konkurencijskih pojmova i da daje mišljenje i preporuke o bilo kojem aspektu konkurencije, po službenoj dužnosti ili po prijedlogu stranke, kao i da na nacрте i prijedloge zakona, koji imaju uticaja na tržišnu konkurenciju, koju su obavezni dostaviti predlagači, daje mišljenje o njihovoj suglasnosti sa Zakonom o konkurenciji. Dakle, tuženi je obavezan da prethodno ocijeni da li su pojedine odredbe akta ili Zakona, svih organa vlasti/institucija na svim nivoima vlasti u BiH, bez obzira na njihov pravni status, osnivače (grad, općina, kanton, entitet ili država) ili vlasništvo, u skladu sa Zakonom o konkurenciji, odnosno da li je pojedinim odredbama Zakona, spriječena, ograničena ili narušena tržišna konkurencija u Bosni i Hercegovini. U konkretnom slučaju tuženi je morao da utvrđuje usklađenost predmetnog Zakona o turizmu, sa Zakonom o konkurenciji, pri tome imajući u vidu koja je namjera

zakonodavca u pogledu zajedničkog djelovanja na relevantnom tržištu, jer svi pravni akti koji u suštini imaju uticaj na tržište, uključujući predmetni Zakon spadaju pod odredbu člana 4. stav 1. citiranog Zakona, zbog čega je istaknuti prigovor tužbe u tom pravcu osnovan. Ovo prije svega iz razloga što Turističke zajednice učestvuju na relevantnom tržištu, pružanjem turističkih usluga, pa je tuženi bio dužan da da svoje mišljenje i preporuke u odnosu na odredbe Zakona o turizmu KS, pri tome dajući tumačenje opštih i posebnih definicija konkurencijskih pojmova.“

Konkurencijsko vijeće je postupilo u skladu sa stavom Suda BiH iz Presude broj: : S1 3 U 032672 19 U od 05.11.2020. godine, te utvrdilo slijedeće:

Ustavni sud Federacije BiH je dana 03.07.2014. godine donio Presudu kojom se utvrđuje da Zakon o turističkim zajednicama i promociji turizma Federacije Bosne i Hercegovine nije u skladu sa Ustavom Federacije BiH jer Federacija BiH, kod donošenja navedenog zakona, ispunjavanjem zajedničkih ovlaštenja, nije adekvatno primjenila institut međusobnog dogovaranja sa kantonima.

U ostavljenom roku od šest mjeseci Parlament Federacije BiH nije uskladio postojeći, niti donio novi zakon koji uređuje predmetno pitanje, te se navedeni zakon, shodno Presudi Ustavnog suda, kao ni podzakonski akti donijeti po osnovu istog, ne mogu dalje primjenjivati, tako da je nastupila pravna praznina.

Ustavno pravna komisija Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH u kontekstu tumačenja presude Ustavnog suda Federacije BiH, uviđajući da nema akta koji reguliše prelazni period, što je u pravnoj nomotehnici obavezujući dio svakog propisa, te obzirom da već postoje pravni subjekti, koji imaju svoje obaveze prema drugim pravnim i fizičkim licima, između ostalih i prema radnicima turističkih zajednica Federacije BiH i kantona, donijela zaključak da postojeće turističke zajednice Federacije BiH i kantona, njihova tijela nastavljaju svoje postojanje i djelovanje u skladu sa postojećim zakonom.

Na osnovu člana 12. stav (1) tačka k), člana 13. stav (19 tačka h) i člana 18 stav (19 tačka b) Ustava Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“ br. 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04 i 16/13), Skupština Kantona Sarajevo je na sjednici održanoj dana 27.04.2016. godine donijela Zakon o turizmu („Službene novine KS“ br. 19/16 - u daljem tekstu: Zakon o turizmu).

Članom 1. Zakona o turizmu je definisano da se ovim zakonom uređuje planiranje i razvoj turizma, turistički subjekti, obavljanje turističke djelatnosti, utvrđuju mjere na promociji i razvoju turizma na području Kantona Sarajevo, uređuje se osnivanje , organizacija i rad Turističke zajednice Kantona Sarajevo, način njenog finansiranja i poslovanja, kriteriji za kategorisanje turističkih mjesta i nadzor nad provođenjem ovog zakona.

Zakon o turizmu u „Poglavlju VII. Turistička zajednica Kantona Sarajevo“ je definisao ciljeve osnivanja i osnivanje Turističke zajednice KS, djelatnost i zadatke Turističke zajednice, pravni status, članove Turističke zajednice, kao i ostale pojedinosti bitne za rada i funkcionisanje iste.

Član 60. stav (1) Zakona o turizmu propisuje da je Turistička Zajednica Kantona Sarajevo osnovana radi razvoja turizma, unapređenje i promocije turizma na području Kantona u cjelini i privrednih interesa pravnih i fizičkih lica koja pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju druge djelatnosti neposredno povezane sa turizmom.

Djelatnost Turističke zajednice zasniva se na načelu ostvarivanja javnog intersea u oblasti turizma, čiji je osnovni cilj promocija turizma na području kantona, bez ostvarivanja neposredne dobiti (član 61. stva (1)).

U Poglavlju X., Prelazne i završne odredbe, navedeni su član 108. i 109. Zakona o turizmu.

Član 108. Zakona o turizmu propisuje:

„ Danom upisa u sudski registar Turistička zajednica Kantona Sarajevo prestaje sa radom Turistička zajednica Kantona Sarajevo za čije osnivanje je Skupština Kantona Sarajevo pokrenula postupak Odlukom o pokretanju postupka za osnivanje Turističke zajednice Kantona Sarajevo “Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 22/97) i briše se iz Upisnika koji se vodi kod Federalnog ministarstva okoliša i turizma.“

Član 109. Zakona o turizmu propisuje:

„ (1) Danom početka rada Turističke zajednice Kantona Sarajevo, preuzeće se zaposlenici arhiva i dokumentacija i sredstva rada, kao i prava i obaveze Turističke zajednice koja prestaje sa radom.

(2) Nezavisna revizorska kuća će izvršiti reviziju finansijskog poslovanja i utvrditi finansijsko stanje Turističke zajednice koja prestaje sa radom.“

Skupština Kantona Sarajevo je na sjednici održanoj 31.07.2017. godine, donijela Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o turizmu („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj:31/17) gdje je u čl. 11. glasi: „Član 108, briše se“ i 12. glasi „ Član 109., briše se“ .

Konkurencijsko vijeće BiH je u skladu sa članom 25. stav (1) tačka f) Zakona o konkurenciji nadležno da daje mišljenja i preporuke o bilo kom aspektu konkurencije, po službenoj dužnosti ili na zahtjev državnog organa, privrednog subjekta ili društva o usklađenosti nekog propisa sa Zakonom o konkurenciji.

Konkurencijsko vijeće je razmotrilo Zakon o turizmu i ocijenilo da odredbe navedene u poglavlju VII. Turistička zajednica kantona i članovi 108. i 109. S ne sadrži odredbe koje mogu sprječavati, ograničavati ili narušavati tržišnu konkurenciju na tržištu Bosne i Hercegovine.

Analizom odredbi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o turizmu, a naročito člana 11. i 12., Konkurencijsko vijeće takođe ne nalazi da su isti u suprotnosti sa Zakonom o konkurenciji.

Konkurencijsko vijeće smatra da su članovi 108. i 109. trebali ostati na snazi i trebalo se naći rješenje za provođenje istih u praksi, obzirom da je njima bilo regulisano preuzimanje zaposlenika, arhive, dokumentacije i sredstava rada, kao i prava i obaveze Turističke zajednice koja prestaje sa radom.

Predsjednik

dr. Stjepo Pranjić